

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda 1908. november 4.

231. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.



HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

Az uniformisos sajtó.

Nagyon is szegények vagyunk mi toll-lavagok, nagyon kellhet a baksis, mert eladtuk magunkat. Olcsón, talán semmiért. Egy eszméért, melyet mások találtak ki a számunkra, mások diktáltak belénk és mások pattantottak ki agyukból. Eddig irtunk. Csupa apró ember, hatalmas, nagy fej, lázas agygyal róttá azokat a sorokat, melyek majd hogy megelevenedtek a lapokon, melyek irányították a közt, a közvéleményt új meg új kialakulásában. Ma már ezt sem tehetjük. Elvették a tollunkat.

Másolni szabad azokról a lapokról, miket ott fönnsokszorosítottak ezer meg ezer példányban a vidék szerkesztőségeibe, azokba a rendetlen szobákba, ahonnan az ország lakosságának legnagyobb része megtudja, hogy mi történt. Megölték a sok lelket, a sok kis és nagy egyéniséget, kik korcs fejjel, izzadt homlokkal nap-nap után rótták egymás mellé a sok betűt, volt amiből a vezércikkek támadtak.

Az első cikkek, a politikai cikkek. És a hány ember, annyi vélemény, ahány fő, annyi nézet, vita, eszmecsere . . .

Ezentul nem így lesz. Egy sajtó lesz. Szaksajtó. Függetlenségi programmal. A sok ezer toll-munkás meg egy fő lesz. Utazz Debrecenbe, Zomborba, Szegedre, Nagyváradra, olvasd a lapokat, a reggelit, az estit, mindennütt az, az unalmasság az. Egyet kiállt az ezer torok, egy meggyőződést, egy elvet. Sehol ellenkezés. Csendes megbarátkozás egy elvvel, mely ellen azelőtt annyi ember kiállt.

Szégelyjük a jövő sajtóját. Mi is szegyenkezünk, kik nem tömörülünk a zárt sorokba, kik mindennap úgy írunk, ahogy a mi eszünk diktálja. De szegyen van abban, ha az a sok ezer apró ujság úgy fog irni, ahogy fönns Pesten egy nagyobb. Fönns fognak kotázni, komponálni, a vidéken csak muzsikálni. Egy lesz a nóta, egy az ütem.

Sok ember van most Budapesten. És mennek Kossuthhoz, Wekerléhez, Ábrányihoz. Nem kérnek. Önként adják oda tollukat. És mégis az én fülembe onnan messziről is idecseng halk vontatott hangon a baksis könyörgő szava.

Baksis . . . Baksis . . . Baksis . . .

Kinek pausálé, kinek szabadjegy, állás, kinevezés, egy kis könyöradomány, szegények, betegek vagyunk, kikezd a tizis meg a többi magyar nyavalya, kell a pénz, hogy kikuráljuk fáradt, agyonkínzott testüket.

Sok ember együtt hadsereg. Minél több ember, annál erősebb. Erők koncentrációja régi elv. Viribus unitis még régiebb. Ezeket halljuk, ezeket olvassuk nap nap után a függetlenségi sajtó vezércikkein. Talán magukat áztatják. Szegyenkeznek önmaguk előtt. Talán már meg is bánták elhamarkodott tettüket. Talán nem jól serceg a toll, mikor másolni kell. Makacskodik

ez a tolleke, hogy más barázdájában, más földjében kell szántani.

Nem, nem makacskodik. Csak sajnálják önmagukat. Kitor belőlük az elkeseredés midőn önmagukhoz szólnak:

Szegények vagyunk és most elvesztettük azt is, amire eddig büszkék voltunk, a tollunk függetlenségét, agyunk eredetiségét. Holnap, holnapután már megkezdődik a szakmunka, a gyárimunka. Jönnek a cimek, az új cimek, miket eddig nem hallottunk, az új eszmék, melyeket eddig csak olyan politikusok ajkán hallottunk, de tollunkra venni nem mertünk, nem akartunk.

Jámor olvasóim, ne forduljatok el az ujságoktól, sem az ujságíróktól. Szabad egyszer nekik is megtántorodni. Hisz oly csábító, oly hívogató e szó: pénz: Aztán meg szegények, nagyon szegények vagyunk és élni szeretnénk. Ha az embernek korog a gyomra, könnyen feladja elveit.

És mégis félnek. Valami demoralizációt látok ebben az átalakulásban. Félek, hogy az egyesülésben: a sajtó gyengülni fog, mert összevesz a koncon. Nagyon nagy husosfazék kell ennyi embernek, s benne sok-sok hus, hogy mindnyájan jól lakhassanak.

Új idők . . . Ebbe bele fog illeszkedni ez az új sajtó. Holnap már észre sem fogják venni talán, hogy ez ország minden lapjának egy a felelős szerkesztője. Azaz nem. Ezer meg ezer ember a felelős szerkesztő, ugyanannyi a főszerkesztő, de az ész egy.

A szabadhajózás szubvencionálása.

A tengeri szabadhajózás és hajóépítés segélyezéséről szóló törvény elrendeli, hogy a több évre lekötött hajóbeszerzési és építési segélyekről a költségvetési előirányzat kapcsán a kormány a törvényhozásnak évenként jelentést tegyen. Ennek megfelelően a hajóbeszerzési segélyekről a kereskedelmi miniszter most a következőket jelenti:

Az 1907. év folyamán egy hajó az előirt 15 éves kor eitelével a segélyezett hajók állományából töröltetett. Az 1908. évben 17 olyan hosszujáratú hajónk van belasztromozva, amelyekét a beszerzési segély még engedélyezett. Ezekért a hajókért, melyek összesen 58.219 bruttó- és 38.055 tiszta tonnatartalommal bírnak, 15 éves koruk lejártáig végeredményben 4.232.090 K. segély jár, mely összegből 1907. végéig 1.958.436 K vált eszedékessé, az 1908. évre pedig 314.752 K jut.

Az 1909. évtől kezdve tehát hajók után még 1.978.901 K segély lesz fizetendő. Ez idő szerint 8 hajó tarthat beszerzési segélyre igényt. E hajók 31.355 bruttó és 20.169 tiszta tonnatartalommal bírnak. A beszerzési segély e hajókért 1907. végéig 160.335 K-ra emelkedett, 1908-ra pedig 230.629 K-t tesz ki. A további évekre e hajók után még 2.117.435 K segélyigény áll fenn.

A szabadhajózást üző magyar hajók beszerzési segélyének részletezése a következő:

A hajó neve és tulajdonosa	Beszerzési segély		
	1907. végéig	1908.	Még fizetendő.
Rečina (Copaitich és társai)	127.393	10.162	42.406
Java (Oriente rt.)	189.374	16.509	69.316
Olga (Magy.-horv. libera)	143.492	13.322	64.160
Borneo (Oriente rt.)	165.541	16.366	82.351
Kobe (Oriente rt.)	197.529	21.106	111.194
Indeficienter (Nicolich A. és T.)	94.608	10.650	47.683
Korana (Magy.-horv. libera)	143.808	18.354	106.048
Kostrena (Sodich G. és trs.)	93.476	12.233	71.204
Luzon (Oriente rt.)	174.338	25.494	155.155
Plitvice (Magy.-horv. libera)	127.682	20.118	121.335
Duna (Magy.-horv. libera)	110.484	21.388	143.100
Hieronymi (Magy.-keleti rt.)	58.410	13.075	90.381
Buda (Magy.-horv. libera)	90.485	22.813	161.930
József Agost (Orient rt.)	61.469	16.058	114.554
Gr. Tisza István (Orient rt.)	79.120	21.876	157.248
Siam (Oriente rt.)	64.603	30.586	235.635
Kossuth (Magy. keleti teng. rt.)	36.617	24.634	195.194
	1,958.436	314.752	1,978.901
Magyarország (Atlantica)	24.650	26.206	242.022
Szterényi (Atlantica)	24.704	26.263	242.551
G. Serényi Béla (Atlantica)	22.234	26.540	244.424
Pollacsek (Atlantica)	22.337	26.663	345.558
Kossuth Ferenc (Atlantica)	35.834	35.034	323.451
Morawitz (Atlantica)	21.311	35.696	326.592
Turul (Magy. keleti tengh. rt.)	11.217	26.837	244.344
Orsova " " "	8.044	27.386	248.489
	160.335	230.629	2,117.435

Az amerikai elnökválasztás.

Az Egyesült-Államokban ma lefolyó elnökválasztás alkalmából időszerűnek tartjuk az elnökválasztás szabályait a következőkben leközölni:

Az elnökválasztást az Egyesült-Államokban az 1787-iki szövetségi törvény II. cikke szabályozza, amelyik a következő intézkedéseket tartalmazza:

Az Egyesült-Államokban a végrehajtó hatalmat az elnök gyakorolja. Hivatalát négy évi időtartamra nyeri el és választása az alelnökek együtt, akit szintén hasonló időtartamra választanak, az alább meghatározott módon történik:

Minden egyes állam ugyanannyi electort (elnökválasztó) választ, ahány hely a kongresszuson és szenátusban együttesen megilleti. Az electorok közé azonban az Egyesült-Államok szenátorai, kongresszusi tagjai, vagy fizetett hivatalnokai be nem választhatók. Az így választott electorok ugyancsak az 1787-iki szövetségi törvényben meghatározott módon választják az elnököt.

E törvény szerint végelemzésben az Egyesült-Államok elnöke a népől nyeri megbízatását.

A törvény további intézkedései a választás módjait írják elő. Eszerint az electorok mindenkor a választási év november elsejét követő kedden választandók. Az electorok, az Electoral College, ugyanazon évi december hó első szerdáján tulajdon államuk fővárosában összegyűlnek és két-két szavazóbarca leadásával megválasztják az elnököt és alelnököt. Utóbbi egyúttal a szenátus üléseit is vezeti és az elnök helyét elfoglalja, amennyiben az a négy esztendőn belül halál, lemondás, vagy a szenátus határozata folytán hivatalát elveszti.

A valóságban tehát a két elnök már f. évi december 2-án meg lesz választva, a választás eredményét azonban csak jóval később hirdetik ki. Az egyesült államok electorainak szavazólapjait ugyanis lepecsételve elküldik Washingtonba a szenátus elnökének, aki a borítékokat a következő év februárjának második szerdáján, a jelen esetben 1909. február 12-én

a szenátus és a kongresszus közös ülésén felbontja és az eredményt kihirdeti.

A megválasztott elnök és alelnök 1909. évi március hó 8-án déli tizenkét órakor fogadják el hivatalukat. Ha a szavazólapok alapján egyik jelölt sem nyer abszolút többséget, akkor a három legtöbb szavazatot nyert jelölt közül a kongresszus választja meg az elnököt.

Ha az elnököt következik be ugyanez az eset, akkor ezt a szenátus választja meg ugyan csak három legtöbb szavazatot nyert jelölt közül.

Arra vonatkozólag, hogy a volt elnök újra megválasztható-e, vagy sem, az Egyesült Államok alkotmányában nincs törvényes intézkedés. Ebben a tekintetben kizárólag a a gyakorlat az irányadó. Washington tudvalevőleg két egymásután következő ciklusban volt az Egyesült államok elnöke, mikor azután 1796-ban harmadszor is jelölni akarták, akkor kijelentette, hogy a tisztséget most már nem fogadhatja el, mert azzal vétene a republikánus elvek ellen. Az Egyesült-Államok azóta hű maradt ehhez a példához.

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó megérkezése.** Nákó Sándor gróf kormányzó hosszabb távollét után ma délelőtt 9 óra 55 perckor ismét Fiuméba érkezett. A pályaudvaron a kormányzóság és a tengerészeti hatóság főbb tisztviselői és 2 többi állami hivatalok fejei fogadták. Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes üdvözölte a kormányzót, megköszönte a fiumei állami tisztviselőknél juttatott drágasági pótlékokat. A kormányzó néhány szóval válaszolt az üdvözlésre.

— **Orvosi tanulmányut a „Thália” gőzösön.** Az Osztrák Lloyd meghívására e hó 10-én körülbelül 100 osztrák, magyar és külföldi orvos a „Thália” gőzessel tanulmányutra indul el Triesztből. A kéjutazásokra berendezett gőzös utiprogramja a következő: Trieszt, Abbazia, Gravosa, Cattaro, Korfu, Malta, Szirakuza, Messina, Pálermo, Nápoly, Civitavecchia Ajaccio, Villafranca, Nizza és Genua. Innen az utasok körülbelül december 4-én vasuttal Triesztbe tének.

— **A meggyilkolt honvéd ügye.** A „Radetzky”-korcsma előtt történt vasárnap esti gyilkosság élénk izgalomban tartja a közönséget s különösen a magyarság érdeklődik az ügy minden egyes részlete iránt, minthogy az áldozat, mint megölési magyarok. A verekedés részesei majdnem valamennyien zalamegyeiek, tehát földiek.

A rendőrség tegnap este 9 óráig és ma egész napon át hallgatta ki az eset szemtanuit és a verekedés részeseit, úgy hogy a gyilkosság részletei most már tisztázva vannak. A tényállás a következő:

A „Radetzky”-hez címzett korcsmában vasárnap este körülbelül 12 honvédkatona és számos magyar munkás mulatott. A meggyilkolt Kalmár József két civil barátjával ült egy asztalnál. Ezek egyikével összeszólaikozott a szomszéd asztalnál ülő Varga József arcul ütötte és közben meglökte Kalmárt is. Ez látván, hogy itt baj lesz, fel akarta derekára kötni a fogásra akasztott szuronyát, de Varga kikapta a kezéből és az asztal alatt gyorsan odanyújtotta a társaságban ülő Poszovetznének. Egy-két perc múlva lecsillapodtak a kedélyek, a szuronyt a honvédek visszakövetelték és azt verekedés nélkül vissza is kapták.

Egy órával később kilenc óra felé a midőn a honvédek nagy része már eltávozott, két magyar munkás ismét összeveszett. Kalmár épp bejött az udvarból s az egyik fellökte. Kalmár mérgesen rászólt a verekedőre, mire az neki ugrott. A munkás segítségére jött Varga egész társasága, Benedek István, Benedek Katalin, ennek sógora Schimmelberger munkás, Poszovetz József és Poszovetzné. Egy tisztiszolga látva Kalmár veszélyeztetett helyzetét, egy Gergely nevű hatalmas termetű másik honvéddel együtt közbevetette magát és megakadályozta a verekedést. A tiszt szolga erre e szavakkal: „gyere haza” kitudszolta Kalmárt a korcsmából, a nagyerejű Gergely honvéd pedig kívülről közel tíz percig tartotta a korcsmaajtót, hogy senki se jöhessen ki Kalmár után. Azután ő is eltávozott, úgy, hogy egy honvéd sem maradt a korcsmában.

A tiszt szolga a kissé ittas Kalmárral a Deák korzón lefelé haladva az Adria kávé-

ház közelében elvált tőle. Kalmár azt mondta neki, hogy egyenesen a lakonyába megy, de helyett ugylátszik meggondolva magát egyedül visszaindult a korcsma felé, hogy folytassa az ivást. Alig ért azonban a Via Molini sarkára észrevette Kalmárt a korcsmából épp kijövő Benedeknél. Az asszony kétszer-háromszor elkiáltotta magát: „sógor! sógor!” Erre kirohant sógora Schimmelberger és Varga József és vagy 20 lépésnyire a korcsmatól megtámadták Kalmárt. Schimmelberger kirántotta Kalmár szuronyát, a markolatával néhányszor hatalmasan fejbe vágta, úgy hogy Kalmárt előlötötte a vér és a földre zuhant. A bestiális Benedek Katalin erre kitépte sógora kezéből a szuronyt és teljes erővel a Kalmár mellének döfte.

A mély szurás, mely a szívet is érintette, feltétlenül halálos volt. Kalmár arca fordult s még volt annyi ereje, hogy a szuronyt melléből kihuzza, így arca bukva találták meg a véres szuronytal a kezében.

A rendőrség elkobozta a Benedek házaspár, Schimmelberger és Varga lakásán a vértől lefreccsent ruhákat.

A gyilkos társaság hat tagja ma már a rendőrség fogházában ül és az aktákat még e napokban átteszik az ügyészséghez.

— **Kilencvenhatezer zsák kávé.** Santosból és Rio de Janeiróból jövet tegnap érkezett a trieszti kikötőbe 29 napi utazás után a „Báró Fejérvár” Adria-gőzös. A hajó nem kevesebb mint 96 ezer zsák kávéit hozott magával nagyrészt trieszti cégek részére. Tizen-negy vagyontalan osztrák és magyar alattvalót is hozott a gőzös, kiket a rio de janeirói osztrák-magyar konzulátus szállított vissza hazájába.

— **A torpedógyári sztrájk vége.** A torpedógyár valamennyi munkása a tegnapi határozatból kifolyólag ma reggel rendben felvette a munkát.

— **A kikötőből.** November 3. Érkezett: „Helios” osztrák gőzös Triesztből 1000 zsák korpával, 1600 zsák fűgével, 200 zsák szőlővel és 20 tonna vegyes áruval.

Indult: „Báthory” magyar gőzös Londonba 200 tonna cukorral, 300 tonna liszttel és 480 tonna fával; „Marquis Baquehem” osztrák gőzös Calcuttába 4800 tonna cukorral, 100 tonna fával és 20 tonna vegyes áruval; „Onda” osztrák gőzös Konstantinápolyba üresen.

— **A kaposvári szinkör.** A kaposvári városi színházban tegnap délelőtt jött össze az a bizottság, amelyet a színházépítés előkészítésére küldött ki a város. A bizottság foglalkozott Stahl Imre szegedi építész mérnök tervével, mint a legjobb, a megvalósításra legalkalmasabb tervvel. A bizottság a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a tervről, amely szerint az új, állandó, fűthető szinkör mindössze 125 ezer koronájába kerülne a városnak. Elhatározta a bizottság, hogy meghívja Stahl mérnököt Kaposvárra és az e hó 7-én tartandó újabb összejövetelen részletesen megbeszéljük vele a színházépítés ügyét. — Hát a fiumei magyarság nem juthatna 125 ezer koronáért egy fűthető szinkörhöz. Hisz a városnak ilyen kulturális célra kötelessége volna ilyen telket adnia.

— **Halálos zuhanás.** A közeli Martinschitzában vasárnap este 10 óra tájban halálal végződő szerencsétlenség történt. Krebel Ferenc chersanoi illetőségű 40 éves munkás kissé ittas állapotban hazafelé tartott Costrenába, de Martinschitzba közelében egy partfalra dült le és ott kis idő múlva elaludt. A szerencsétlen ember aztán alvás közben lefordult a falról és 7 méternyi mélységbe lezuhant. Fia és ennek barátja később arra felé haladtak s nem vették volna észre a szerencsétlent, de egy zsákba kötött holmija, mely még a falon feküdt s melyet a szegény ember vánkos gyanánt használt, felkeltette figyelmüket. Megállottak a zsáknál s így észrevették a mélyben fekvő embert. Leszaladtak s a fiatal Krebel karjaiba fogta atyját ki ugyan kis időre föleszmélt de később fia karjai közt kilehelte lelkét. A helyszínre kijött Bacich dr. susáki orvos csak a súlyos belső sérülések folytán beállott halált konstatálhatta. A halottat a susáki temető halottsházába vitték.

— **Sztrájk a monfalconei hajógyárban.** A trieszti tőkepénzesek tulajdonát képező monfalconei hajógyárban tegnap az összes munkások beszüntették a munkát. A sztrájk oka az hogy a gyárvezetőség kényszeríteni akarja a

nagyrészt távol lakó munkásokat, hogy a nyári munkarend fentartásával a téli hónapokban is reggel 6 órakor kezdjék meg a munkát.

x **Uj magyar hentes üzlet.** Szathmáry György, a helybeli Baccarcich cég volt első segédje, Viccolo della Germania 1. szám alatt a kis vásárcsarnok közelében e hó 20-án magyar hentes üzletet nyitott, hol az összes e szakmába vágó cikkek kitünő minőségben tisztán készítve és kezelve naponta frissen kaphatók. Ajánljuk a törekvő fiatal magyar iparost a fiumei magyarság jóindulatu figyelmébe.

A közönséghez!

1908. november elsejével új előfizetést nyitotunk „A Tengerpart”-ra, mely Fiuménak egyetlen, független, a hatalomtól meg nem vásárolt magyar napilapja és öt év óta megalkuvás nélkül küzd itt a fiumei magyarság érdekeiért és törekvéseiért.

„A TENGERPART”

nemsokára hatodik évfolyamát kezdi meg és a legutóbbi évek zavaros sajtóviszonyai között egyetlen állandó támasza és zászlóvivője volt a fiumei magyarságnak. Igérjük, hogy e célunknak a jövőben kettőzött erővel és buzgalommal fogunk megfelelni és minden lehetségünkkel szolgálni fogjuk a fiumei magyarságot, melynek szeretete és támogatása

„A TENGERPART”

egyedüli talpköve volt eddig és az lesz a jövőben is.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „
Egyes szám ára 6 fillér.	

„A TENGERPART”

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház 1. em.
Telefon 229. sz.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház legközelebbi ülése.

BUDAPEST, nov. 3. A képviselőház e hó 9-én tartja legközelebbi ülését, amely azonban csak formális lesz. Az első rendes ülés 10-én lesz, amikor Wekerle be fogja nyújtani a Bosznia-Hercegovina annexiójáról szóló törvényjavaslatot és valószínűleg Andrássy is beadja a választói jog reformjáról szóló törvényjavaslatot.

A kereskedelmi tárca a pénzügyi bizottságban.

BUDAPEST, nov. 3. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma Széll Kálmán elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak Kossuth Ferenc és Szerényi József is. Nagy Emil részletesen ismertette a kereskedelmi tárca költségvetését. Kossuth Ferenc állt fel ezután szólásra és örömmel jelentette ki, hogy azon állami üzemek, a melyek tárcájához tartoznak egytől egyig a legörvendetesebben fejlődnek. Így a vasut, a posta és a postatakarékpénztár bevételei állandóan és erősen emelkednek, ami az ország egészséges gazdasági fejlődésének kétségtelen bizonyítéka.

Nagy Emil előadó kijelenti, hogy a pénzügyi bizottság minden áldozatra kész a vasutak és a posta fejlődése érdekében. Ohajtja az államvasutak reformját és sürgeti a decentralizációt.

A Polonyi-Lengyel pör a Kurián.

BUDAPEST, nov. 3. A magyar kir. Kuriaria ma kezdte tárgyalni a Polonyi-Lengyel-féle pert. Lengyel Zoltán képviselőtében Vázsonyi Vilmos dr. jelent meg. A referens Valkay kuriai bíró. Holnap kerül a sor a védőbeszédre és valószínűleg még holnap hirdetik ki az ítéletet is.

Török katonai vonatok őrzése.

SZALONIKI, nov. 3. A löszert szállító török vonatok katonai őrizet alatt közlekednek, mivel félnek a bolgár bandák támadásától.

Vasuti szerencsétlenség.

BUDAPEST, nov. 2. Egy Budapest-Kelenföld állomásról Komárom felé kiinduló gyorsvonat ma összeütközött egy szembe jövő tehervonattal. A két mozdony és hat kocsi megrongálódott; a forgalmat átszállással tartják fenn. Emberéletben nem történt kár. Az összeütközést a tehervonat mozdonyvezetője okozta, ki nem vette figyelembe a „megállj” jelzést.

Oroszország az annexió ellen.

SZENT-PÉTERVÁR, nov. 2. Izvolszki írásban közölte a дума elnökével és pártvezetőivel, hogy Oroszország Bosznia és Hercegovina annexióját *nem fogja elismerni* és ennek folytán a nemzetközi konferencia *nem jöhet létre*.

Ismét háborus hangulat Szerbiában.

BELGRÁD, nov. 3. A minisztertanács tegnap négy óra hosszat tanácskozott. Azt hiszik, hogy rendkívül súlyos jelentőségű kérdések kerültek tárgyalás alá. A négy óras tanácskozási azonban nem szivárgott ki semmi. Csak annyi tény, hogy a szkupstinát ma délutánra sürgősen összehívták s hogy az ülés valószínűleg zárt lesz.

A „Serbia” című lap azt írja, hogy a mai ülésben valószínűleg afölött is fognak határozni, hogy a főváros székhelyét áttegyék Belgrádból az ország belsejébe.

Az izgatottság úgy itt mint a vidéken ismét nő. A hadi készülődést teljes erővel folytatják.

A belgrádi önkéntes katonák légiója proklamációt bocsát ki, amely azt mondja, hogy Szerbia valószínűleg néhány nap múlva visszahangzani fog a harci lármától, amely harcba fog vinni minden jó szerbet Ausztriában elnyomott testvéreink felszabadítására.

Török bolgár tárgyalás.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 3. A tárgyalások Törökország és Bulgária között ma itt megkezdődtek.

Bolgár bandák Törökországban.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 3. Egy nagy bolgárbanda az innen számított 12-ik vasutálmást megtámadta és megakartá szállni. A török katonaság azonban üldözőbe vette. Drinápolyban 350 katonára csatlakozott az üldözőkhöz.

Oláh népgyűlés.

PÉCSKA, nov. 3. Az itteni oláhok ma népgyűlést tartottak a választói jog tervezett reformja ellen. A gyűlés végén üdvözlő táviratot küldtek a királynak.

Bülow és Tittoni találkozása.

RÓMA, nov. 3. A Giornale d'Italia jelenti Berlinből, hogy Bülow herceg birodalmi kancellár a napokban fog találkozni Tittoni olasz külügyminiszterrel Milánóban. Tittoni tegnap Rómába érkezett. A Tittoni—Clemenceau találkozáshoz vonatkozó hír minden alapot nélkülöz.

Péter király állítólagos lemondása.

BERLIN, nov. 2. Belgrádból jelentik a Lokalanzeigernek, hogy a szerb trónörökös pétervári útja szoros összefüggésben van Péter király lemondásával, amely nemsokkal a trónörökös hazaérkezése utánra van tervbe véve. Utódja természetesen György trónörökös lenne, míg Péter király élethossziglani évi járadékot huzna és külföldön, valószínűleg Párisban élne. A pétervári út célját a cárnak e trónváltáshoz való beleegyezésének elnyelnyerése képezte, továbbá az, hogy a jövődöbéli király tekintélyét úgy külföldön, mint a belföldön emelje, mert Péter király tekintélye amúgy is sokat szenvedett azért, hogy a külföldi udvarokat nem látogathatta. A cár kívánságára a trónörökös megígérte, hogy egy esetleges Balkán konferencia megtartása előtt és a barátságos hatalmak beleegyezése nélkül nem bocsátkozik háborúba. A trónváltás bekövetkezésakor Pasics nyomban új minisztériumot alakítana, amelybe az összes pártok belépnének.

Itteni körökben jól értesült helyen a király lemondására vonatkozó híreket alaptalannak tartják. Igaz ugyan, hogy bizonyos irányú mozgalom megindult a király ellen, de ez nem öltött nagyobb méreteket.

Az amerikai elnökválasztás.

BERLIN, nov. 2. Newyorkból jelentik a Lokalanzeigernek, hogy a Newyorkban megtartott próbaszavazások Taft jelöltre kedvezően végződtek. A demokrata párt vezetői mindáltal nagyon biznak jelöltjük győzelmében.

Nyilt-tér).

Fiuméből való végleges távozásom alkalmával ezuton mondom barátainknak és ismerőseimnek, kiktől személyesen nem búcsúzhattam el, szívélyes istenhozzádot.

Fiume, 1908. nov. 1.

Berger András.

* E rovatban közlöttekért a beküldő felelős a szerk)

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Magyar Vendéglő

FIUME, Riva Szapáry

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvétetnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Új magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vico della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabecsült pártfogását.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Globus

Hirlapügynökség.

Ujság-elárusítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Rezdete 9 órakor.

Elsőrendű fehéremű uri és női

divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag

csak

VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

A hölgyközönség figyelmébe!

Értesitem Fiume és környékének úri hölgyközönségét, hogy bécsi bevásárlásomról hazaérkeztem s a legújabb modellekkel és formákkal rendelkezem. Izléses átalakítások is olcsón teljesítenek.

WEISS FANNY

Női kalap divatterme
FIUME, Via Andrassy 13 II. emelet.

Irodatisztanő.

Elegáns megjelenésű, intelligens fiatal urinő, gép- és gyorsírónő, jó kézírással, önálló levelezői állást keres. Levelek „Munkaerő” jellegével poste-restante kéretnek.

Riporteri és kiadóhivatali

teendők ellátására a helyi viszonyokkal ismerős, intelligens fiatal embert keres jó fizetéssel

„A Tengerpart”

kiadóhivatala Vico della Ospedale.

Élő virágcsokrot,

koszorut, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárójában).

Cserepes növényben nagy választék.

OCULÁRIUM

Budapest, IV., Kossuth-Lajos utca 15 féléme.
Wien, I., Kärntnerstrasse 39.

Meszelelő szemüvegek ingyenes orvosi rendelésnaponta 9 órától 7-ig Márkus dr. vezetése alatt.
Szemüvegek és orrszipetők 3 kor.-tól feljebb.
Szinházi és távcsövek minden kivételben dús választékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Ujságkihordót

estéknként másfél órai munkára heti fizetéssel felvesz „A TENGERPART” kiadóhivatala Vico della Ospedale, Wurzerház I. em. Leányok vagy asszonyok is jelentkezhetnek.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi veencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kétféle francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tétől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Telefon sz. 19.

Telefon sz. 19.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés
Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.
Raktárak Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémárakban, mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben
„KOMET“ önműködő ajtózáró készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák. — Töltények.

II.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szived is örül.



Schicht szarvasszappana
csodálatos, **hathatós** tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehéreműt! Megtakarít fáradtságot és veszélyeséget kíméli emélfogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát!
• Tisztasága **30.000 koronával** szavatoltatik.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek
találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron
és étlap szerint.

Tulajdonos: **Leopold Alfréd.**

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Kérjen bérmentve árlapots mintákat a vadászatra, erdőbe és turisztikára legalkalmasabb stájer

férfi-női lodenszövetből

és valamennyi, férfi- és fiuruhához, felöltőhöz és ulsterhoz való divatszövetből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a tisztességesnek elismert

OBLACK VINCENZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, udvari szállító cégtől

GRÁCZ MURGASSE 9/K.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2^{1/2}-3 lírától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:
Fratelli Scattola.

Venier Penzió és Vendéglő
Velenice Szt. Márktér.

Szobák 2 lírától feljebb villanyvilágítással. Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

— **Kitűnő konyha minden órában.** —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) **Marco Venier.**

FERFI RUHÁT VESZ ÉS ELAD
és olcsón tisztít s javít szakszerűen férfi- s női ruhát

RADAKOVICS DÁNIEL FIUME
Fiumara, a susáki hid mellett.

KORONA VENDÉGLŐ

Tulajdonos: **HOPP VINCE.**
Az átutazó közönség különös figyelmébe! Kitűnő magyar konyha. Kőbányai világos s barna sör. Tiszta fajborok.
Mérsékelt árak.

Bonbonniere Mőve

Fiume, Deák szálló.

Ma kedden és holnap szerdán este fél kilenckor

NAGY ELŐADÁS:

Jaulus Matras
groteszk-komikus

La Femme d'or
plasztikus előképek

Alma Dejon
elsőrendű táncosnő

Star Mary
magyar kabaret énekesnő

Fredd Bernardi
a szájharmonika-művész
s további 4 művész és művésznő.

Olcsó helyárok!

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.